

The Reflecting Pool (Collected Works)

1977-1980, 62 mins. (*The Reflecting Pool*; *Moonblood*; *Silent Life*;
Ancient of Days; *Vegetable Memory*)

The *Reflecting Pool* is een verzameling van vijf onafhankelijke werken die als geheel de cyclus van geboorte, dood en wedergeboorte verbeelden, door, met behulp van verschillende video- en computertechnieken, overgangen van dag naar nacht, beweging naar stilte, tijd naar tijdloosheid uit te drukken. Tegelijkertijd gaan de tapes over de grenzen tussen bewuste en onbewuste ervaringen van perceptiefenomenen. De gelijknamige tape *The Reflecting Pool* (1977-79, 12 min.) handelt om de doop, of de spirituele wedergeboorte van een man (Viola zelf). In *Moonblood* (1977-79, 12 min.) staat een vrouw, of het vrouwelijke, centraal. *Silent Life* (1979, 13 min.) is een registratie van nieuw leven, van pasgeborenen in de kraamafdeling van een ziekenhuis. Het complexe *Ancient of Days* (1979-81, 12 min.) gaat over tijd, over tijd zoals die zich openbaart via beeld en geluid, over de natuurlijke en de subjectieve tijd, en volgt in de structurele orkestratie daarvan J.S. Bachs ideeën over het contrapunt. Deze audiovisuele fuga kwam tot stand met behulp van geavanceerde technieken, waar Viola over beschikte als 'artist in residence' bij de Sony Corporation in Japan. *Vegetable Memory* (1978-80, 15 min.) toont een zich herhalende beeldencyclus die werd opgenomen in de Tsukiji-vismarkt in Tokyo. De reeks wordt continu in tijd verlengd, zodat de kijker aan verschillende perceptieniveaus wordt onderworpen.

The *Reflecting Pool* is a collection of five autonomous works. When seen together they use various video and computer techniques to depict the cycle of birth, death and rebirth by expressing the transitions from day to night, from movement to stillness, from time to timelessness. These tapes also deal with the boundaries between the conscious and unconscious experiencing of perception. The tape of *The Reflecting Pool* (1977-79, 12 mins.) concerns a man's baptism or spiritual rebirth

(the man is played by Viola himself). *Moonblood* (1977- 79, 12 min) concentrates on a woman and the feminine. *Silent Life* (1979, 13 mins.) records a new life and features a baby in a hospital maternity ward. The complex *Ancient Of Days* (1979- 81, 12 mins.) deals with time as revealed in sound and image, and with natural and subjective time. It follows the structural orchestration of J.S. Bach's ideas on counterpoint. This audio-visual fugue was realized by means of advanced technology. These facilities were made available to Viola while he was artist-in-residence at the Sony Corporation in Japan. *Vegetable Memory* (1978-80, 15 mins.) presents a repeated cycle of shots recorded at the Tsukiji fish market in Tokyo that have been continually extended in time so that the viewer is subjected to various levels of perception.

Chott El-Djerid (A Portrait In Light And Heat)

1979, 28 mins.

Chott El-Djerid is een groot opgedroogd zoutmeer in het deel van de Sahara dat in Tunesië ligt. Viola belandde daar in zijn speurtocht naar een plek die niet meer mocht zijn dan een vlakke en een lucht, waar 'what you can see is the limit of what you could see'.

Een plek dus met minimale visuele informatie, zoals een woestijn, een prairie of een oceaan. Viola's uitdaging was om in de opnames van zo'n plek toch een idee van ontwikkeling, verandering en perceptuele ontdekking weer te geven. **Chott El-Djerid** begint met beelden van sneeuwlandschappen en winterprairies, impressies die in symmetrisch contrast staan tot de van de warmte vibrerende woestijnbeelden, maar die een even vervreemdende uitwerking hebben. Vervolgens verschijnen er zinderende luchtspiegelingen en vervormde landschappen, gebouwen en objecten, die het resultaat zijn van het effect dat de enorme hitte heeft op het licht en de camera - Viola gebruikte grotendeels sterke telelenzen, die het effect van de opstijgende hete lucht versterken, om de beelden vast te leggen. Bij Chott El-Djerid ontdekte Viola 'a space where the dreamworld seems to combine with the world of waking reality'.

Viola overschreed er niet alleen de grenzen van de perceptie van de werkelijkheid, van het visueel waarneembare, maar ook maakte hij het kijken tot een mentale ervaring.

Chott El-Djerid is a large dried-up salt-water lake in the Tunesian Sahara. Viola was brought there by his quest to discover a location that was nothing more than a flat landscape and a sky, where 'what you can see is the limit of what you could see'. So that meant a place with the minimum of visual information such as a desert, a prairie or an ocean. Viola's challenge was to record this place and convey a sense of development, change and perceptual discovery. Chott El-Djerid begins with shots of snowy landscapes and winter prairies, impressions that contrast symmetrically with the images of warm, vibrating

deserts which are ultimately just as alienating. The shimmering mirages and distorted landscapes, buildings and objects that subsequently appear are the result of a combination of the high temperature, the light and the camera. To record these images Viola was generally using powerful telephoto lenses that emphasized the effect of hot air rising. At Chott El-Djerid Viola discovered a space where the dream world seems to combine

with the world of waking reality. Viola has surpassed not only the borders of reality's perception, of what can be physically observed, he has also transformed the act of viewing into a mental experience.

VIOLA, BILL
Hatsu Yume (First Dream)

1981, 56 mins.

Video handles light as water - it becomes fluid on the screen. I thought that water carries fish as light carries man. Land means death for the fish, darkness is death for man'. Aldus verwoordt Viola zijn **Hatsu Yume**. 'Hatsu Yume' is in de Japanse cultuur de eerste, profetische droom in het nieuwe jaar. Viola maakte **Hatsu Yume** tijdens een verblijf van achttien maanden in Japan. Op het eerste gezicht toont de tape beelden van de Japanse natuur en dagelijkse cultuur, maar Viola's werk is nooit louter documentair: het probeert altijd inzicht te verschaffen in de meer universele processen en ervaringen die zich afspelen achter het zichtbare oppervlak van het bestaan of van het bewustzijn. **Hatsu Yume** gaat via de thema's water/vis en licht/mens over leven, dood, wedergeboorte en schepping. De beelden van zonsondergang, bamboebossen, de zee, een visafslag, vissersboten, etc. zijn soms vertraagd, evenals het geruis van de zee, dat aan het begin vervormd is tot een vreemdend gegrom. **Hatsu Yume** is een archetypische droom die, ergens diep verborgen, in iedereen zou kunnen leven.

Video handles light as water - it becomes fluid on the screen. I thought that water carries fish as light carries man. Land means death for the fish, darkness is death for man'. This is how Viola describes his Hatsu Yume. In Japanese culture Hatsu Yume is the first prophetic dream of the New Year. Viola made Hatsu Yume while he was staying in Japan for eighteen months. At first sight this tape seems to consist of shots of Japanese nature and everyday culture. But Viola's work is never purely documentary: it always attempts to acquire insight into the more universal processes and experiences

that occur behind the visible surface of existence and consciousness. In fact Hatsu Yume deals with life, death, rebirth and creation through the themes of water/fish and light/man. The images of a sunset, bamboo forests, the sea, a fish market and fishing boats (etc.) are sometimes shown in slow-

motion just as the sound of the sea at the beginning of this tape has been distorted into an alienating growl. Hatsu Yume is an archetypal dream that can live in everyone in some deep and hidden place.

Anthem

1983, 11 mins.

Een anthem is een beurtzang, hymne of lofzang, die in de tape **Anthem** 'gezongen' wordt door een jong meisje wiens beeld tien maal verschijnt in een gewelfde, kerkachtige ruimte. De hele tape wordt gedragen door het geluid van haar gil, dat vele malen vertraagd weergegeven wordt. Het beeld van het meisje wordt afgewisseld met verstilde stadsgezichten, desolate industrieterreinen, een boomstam, interieuropnames, een close-up van een oog, beelden van een bloederige operatie, ingewanden, strandbezoekers... Geen van de beelden is vrijblijvend of arbitrair, al schijnen ze nog zo heterogeen. Door de compositie van de tape komt het meisje over als een zieneres van het menselijk handelen en ingrijpen. Haar zang lijkt daarvan tegelijkertijd een belijdenis als een aanklacht ertegen. **Anthem** is een visionair lied waarin de tijd in de gil van het meisje even uitgerekt is, en de beelden, op het scherp van de snede, misschien voor een moment 'doorzien' kunnen worden.

In this tape the anthem is 'sung' by a young girl whose image appears ten times in a vaulted church-like space. The whole work is based on the sound of her scream which has been slowed down a great many times. The girl's image is alternated with stills of city scenes, desolate industrial terrain, a tree trunk, shots of an interior, a close-up of an eye, recordings of a bloody operation, intestines, people on a beach... Despite their apparent heterogeneity, none of these images is arbitrary or without its implications. Through the tape's composition, the girl appears to be a seer of human actions and interventions. Anthem is a visionary song in which time is extended within the girl's scream; these knife-edge images may become 'transparent' for just one moment.

The Passing

1992, 54 mins.

The **Passing** confronteert je met beklemmende en enigmatische beelden, opgediept uit de duistere reservoirs van de droom en het onderbewuste. Tevens is **The Passing** een permanente grensoverschrijding die zich afspeelt op de kruispunten van droom en ontwakken, van het bewuste en het onbewuste, van vergeten en herinneren, van leven en dood. Beelden van een onrustig slapende, zwaar ademhalende man (Viola zelf) worden afgewisseld met duistere landschappen van woestijnen en stranden, met desolate gebouwen, wrakken en ruïnes, met zinkende personages onder water, met de allereerste momenten van een pasgeborene; met het sterfbed van een oude vrouw, met verscherpte beelden van een kind dat de zee uit komt rennen; met opnames van een tunnel - als 'rite de passage' in **The Passing** een cruciaal beeld. Alle beelden werken in grote mate bevreemdend - wat versterkt wordt door de gemanipuleerde snelheid, kleur en geluid - en hebben een bijna bovennatuurlijk karakter, alsof ze voortkomen uit een andere tijd-ruimte. **The Passing** is niet alleen Viola's verwerking van het gelijktijdig overlijden van zijn moeder en de geboorte van zijn zoontje - twee extreme gebeurtenissen die door hun samenvallen dood en leven met elkaar zouden kunnen verzoenen - maar ook een werk waarin op indrukwekkende wijze de wezenlijkste thema's van de kunstenaar samenkomen. Deze video over leven en dood vergeet je niet zomaar...

The **Passing** confronts the viewer with claustrophobic and enigmatic images that have been excavated from the dark reservoirs of dream and the unconscious. The **Passing** is also the permanent transgressing of borders on the crossroads of dream and wakefulness, of the conscious and the unconscious, of memory and oblivion, of life and death. There are shots of a man (played by Viola) who is sleeping fitfully and breathing heavily. These are alternated with dark landscapes of deserts and beaches, with desolate buildings, wrecks and ruins, with people sinking

under water, with the first moments of the life of a newborn baby; with an old woman's deathbed, with intense recordings of a child running from the sea; with shots of a tunnel which function as a 'rite de passage' and as a crucial element in *The Passing*. All these

images are extremely singular, an effect that is emphasized by manipulating the speed, colour and sound. They seem almost supernatural as if they have sprung from another time and space. *The Passing* is Viola's reaction to the fact that his mother died at the same time as his son was born - two extreme events whose

coincidence would seem to reconcile death with life. But beyond that, it is an impressive work that combines the artist's most essential themes. This video on life and death is hard to forget...